

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 16. oktobrī

Senāts šādā sastāvā: senatores Inese Laura Zemīte, Irīna Jansone, Sandra Kaija,

iepazīnies ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāvja zvērināta advokāta Raivja Stumberga kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas 2025. gada 22. janvāra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Apsūdzētā /Persona A/ aizstāvis kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Aizstāvis norādījis, ka tiesanepamatoti konstatējusi Krimināllikuma 318. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses pazīmi – būtisku kaitējumu. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka: 1) ievestos transportlīdzekļus bija paredzēts importēt uz Lietuvas Republiku, tādēļ Latvijas Republikai kā tranzītvalstij nav nodarīts mantisks zaudējums, jo nodokļu samaksas pienākums veidojas brīdī, kad transportlīdzekļi tiek laisti brīvā apgrozījumā; 2) būtiskā kaitējuma elements – citas ar likumu aizsargātās intereses apdraudējums – spriedumā ir pamatots ar noziedzīgā nodarījuma objektīvajā pusē ietvertā tiešā objekta interešu apdraudējumu. Turklāt tiesa, nosakot /Persona A/ sodu, nepamatoti nav piemērojusi Krimināllikuma 55. panta nosacījumus, jo nav ņēmusi vērā Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojumā norādīto, ka /Persona A/ sodu var izciest bez viņa izolēšanas no sabiedrības, kā arī nav izvērtējusi, kā brīvības atņemšana sekmēs /Persona A/ resocializāciju un taisnīguma atjaunošanu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībā atkārtoti aizstāvja apelācijas sūdzības argumenti, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka /Persona A/ vainīgums apsūdzībāpēc Krimināllikuma 318. panta pirmās daļas ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām, jo pirmās instances tiesa ir konstatējusi visas nepieciešamās un obligātās minētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, arī būtisku kaitējumu. Apelācijas instances tiesa secinājusi, ka pirmās instances tiesa pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos apstākļus pamatojusi ar lietā esošajiem pierādījumiem, kurus ir izvērtējusi kopumā un savstarpējā sakarībā, kā to noteic Kriminālprocesa likuma 128. pants un pierādījumu vērtēšanā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi procesuālo tiesību normu pārkāpumus.

Apelācijas instances tiesa, vērtējot būtiska kaitējuma esību /Persona A/ inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 318. panta pirmās daļas, norādījusi, ka /Persona A/ ar savu rīcību apzināti, ļaunprātīgi izmantojot

dienesta stāvokli, nodrošināja citas personas kontrabandas izdarīšanu ievērojamā apmērā un atļāva Latvijas Republikas muitas teritorijā ievest nedeklarētas preces – no uzskaites noņemtās automašīnas „Renault MEGANE” un „Nissan X-TRAIL” –, kuru muitas kopējā vērtība ir 8081,20euro. Tādējādi /Persona A/ ne tikai nodarīja valstij mantisku zaudējumu nenomaksāto nodokļu veidā 2674,88euro, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, bet arī apdraudēja vēl citas ar likumu aizsargātās intereses – diskreditēja Latvijas valsti, Valsts ieņēmumu dienestu un tā prestižu un, neatklājot un nenovēršot muitas pārkāpumu, apdraudēja tautsaimniecības intereses muitas darbības sfērā, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 23. panta pirmās daļas 1. punktu atzīstams par būtisku kaitējumu.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot aizstāvja pausto viedokli par /Persona A/ nosacītu notiesāšanu, pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam ir izvērtējusi Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojumā ietvertās ziņas, kā arī ņēmusi vērā Senāta judikatūrā paustās atziņas par individualizēta un taisnīga soda noteikšanu un argumentēti atzinusi, ka apsūdzētais / /Persona A/ nav nosacīti notiesājams. Apelācijas instances tiesa norādījusi, ka /Persona A/, būdams valsts amatpersona, ir izdarījis mazāk smagu un smagu noziedzīgu nodarījumu, un ar šiem noziegumiem viņš ir nopietni diskreditējis Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes prestižu. Tiesa ir ņēmusi vērā, ka /Persona A/ ir izdarījis divus noziegumus, kuriem kopumā piemīt augstāka kaitīguma pakāpe nekā vienam noziegumam, tādējādi ne tikai atsevišķiem sabiedrības locekļiem, bet visai sabiedrībai kopumā radījis nepareizu priekšstatu par vispāratzīto uzvedības un morāles normu ievērošanu, un atzinusi, ka šādos apstākļos tikai brīvības atņemšana sasniegs soda mērķi.

Senāts atzīst, ka apsūdzētā /Persona A/ aizstāvja R. Stumberga kasācijas sūdzības argumenti pamatoti ar viņa subjektīvo viedokli par Krimināllikuma 318. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses – būtiska kaitējuma – esību unlietā esošo pierādījumu un uz to pamata konstatēto sodu ietekmējošo apstākļu vērtējumu. Kasācijas sūdzība ir iesniegta ar mērķi atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.¹ panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I.L.Zemīte I.Jansone S.Kaija